

REGULERING AV FISKET ETTER SEI I NORDSJØEN OG SKAGERRAK I 2016

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår i hovedsak en videreføring av reguleringsopplegget fra 2015 til 2016.

2 FISKET ETTER SEI I 2014

Norge og EU ble under kvoteforhandlingene for 2014 enige om en TAC på sei i Nordsjøen og Skagerrak på 77 536 tonn, hvorav Norge hadde en andel på 39 729 tonn sei etter kvotebytte og avsetning til tredjeland. Av dette ble det avsatt 10 tonn til forsknings- og undervisningsformål. Disponibel kvote av sei i Nordsjøen og Skagerrak for norske fiskere, etter avsetning til forskning og undervisning, var med det på 39 729 tonn.

I tillegg til dette ble det klart at norske fartøy kunne fiske inntil 500 tonn sei i EU-sonen i ICES statistikkområde VIa nord for 56°30' N. Dette ble ikke fordelt mellom fartøygruppene. Den 31. mars var den norske kvoten på 500 tonn sei i ICES-statistikkområde VIa beregnet oppfisket. Fisket ble stoppet samme dag.

Tabell 1: Gruppekvoter, fangst og førstehandsverdi i fisket etter sei sør for 62°N i 2014

Fartøygrupper	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)	Utnyttelse (%)	Verdi (1000 kr)
Trål totalt	26 239	32 947	-6 708	125,6 %	317 756
Torsketrål	15 505	22 976	-7 471	148,2 %	230 178
Seitrål	4 035	4 706	-671	116,6 %	49 194
Avgrenset nordsjøtrål	1 541	2 309	-768	149,9 %	22 583
Pelagisk-/nordsjøtrål	4 158	1 956	2 202	47,0 %	15 801
Bifangst pelagisk-/nordsjøtrål ¹	1 000	1 000	0	100,0 %	
Not	5 500	2 461	3 039	44,8 %	9 932
Konvensjonelle totalt	8 000	3 090	4 910	38,6 %	29 100
Konvensjonelle havfiskefartøy		454			5 038
Andre konvensjonelle fartøy		2 636			24 062
Forskning og undervisning	10	2	8	22,6 %	12
Annet (inkl. agn og fritidsfiske)		19	-19		120
Totalt	39 739	38 519	1 220	96,9 %	356 920

Kilde: Landings- og sluttседdelregisteret og Konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet per 22. oktober 2015

¹ Det foreligger foreløpig ikke bifangstestimat for 2014, men det legges til grunn at hele bifangstavsetningen ble tatt.

3 FISKET ETTER SEI I NORDSJØEN OG SKAGERRAK I 2015

Norge og EU ble under kvoteforhandlingene for 2015 enige om en TAC på sei i Nordsjøen og Skagerrak på 66 006 tonn, hvorav Norge har en andel på 33 744 tonn sei etter kvotebytte og avsetning til tredjeland. Av dette er det avsatt 11 tonn til forsknings- og undervisningsformål. Disponibel kvote av sei i Nordsjøen og Skagerrak for norske fiskere er, etter avsetning til forskning og undervisning, 33 733 tonn.

I tillegg til dette ble det klart at norske fartøy kan fiske inntil 500 tonn sei i EU-sonen i ICES statistikkområde VIa nord for 56°30' N. I likhet med 2014 ble ikke dette fordelt mellom fartøygruppene. Den 20. mars var den norske kvoten på 500 tonn sei i ICES-statistikkområde VIa beregnet oppfisket. Fisket ble stoppet samme dag.

Tabell 2: Gruppekvoter i 2015

Fartøygrupper	Gruppekvote
Not	5 500
Konvensjonelle	8 000
Trål	20 233
Torsketrål	11 120
Seitrål	2 894
Avgrenset nordsjøtrål	1 430
Pelagisk-/nordsjøtrål	4 789
Totalt	33 733

Av gruppekvoten til nordsjøtrål og pelagisk trål er det avsatt 100 tonn til dekning av bifangst av sei til oppmaling i industritrålfisket.

Tabell 3: Gruppekvoter, fangst og førstehandsverdi i 2015

Fartøygrupper	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)	Utnyttelse (%)	Verdi (1000 kr)
Trål totalt	20 233	23 269	-3 136	115,5 %	264 615
Torsketrål	11 120	11 584	-464	104,2 %	139 316
Seitrål	2 894	5 138	-2 244	177,5 %	57 701
Avgrenset nordsjøtrål	1 430	3 332	-1 902	233,0 %	33 858
Pelagisk-/nordsjøtrål	4 689	3 216	1 473	68,6 %	33 740
Bifangst pelagisk-/nordsjøtrål ¹	100	100	0	100,0 %	
Not	5 500	4 184	1 316	76,1 %	21 253
Konvensjonelle totalt	8 000	4 374	3 626	54,7 %	45 189
Konvensjonelle havfiskefartøy		2 198	-2 198		26 702
Andre konvensjonelle fartøy		2 177	-2 177		18 488
Forskning og undervisning	11	3	8	30,2 %	14
Annet (inkl. agn og fritidsfiske)		62	-62		317
Totalt	33 744	31 993	1 751	94,8 %	331 388

Kilde: Landings- og sluttседdelregisteret og Konesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet per 22.oktober 2015

¹ Det foreligger foreløpig ikke bifangstestimat for 2015, men det legges til grunn at hele bifangstavsetningen tas.

3.1 FARTØY SOM FISKER ETTER SEI MED TRÅL

3.1.1 Fartøy med torsketråltillatelse

Fartøy med torsketråltillatelse er regulert med maksimalkvoter. For fartøy med torsketråltillatelse som er registrert som fabrikktrålere ble maksimalkvoten satt til 700 tonn ved årets start. For øvrige torsketrålere, samt seitrålere ble maksimalkvoten satt til 500 tonn.

Den 25. februar var torsketrålernes gruppekvote beregnet oppfisket og fisket ble stoppet samme dag. Torsketrålere med strukturkvoter fra seitrålgruppen kunne fortsette fisket innenfor strukturkvotene. Den 3. august ble torsketrålernes fiske gjenåpnet.

I 2015 har 29 torsketrålere deltatt i fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak. Deltakelsen var på samme nivå som i 2014 og 2013. Denne gruppen har fisket vel 11 584 tonn sei per 22. oktober 2015.

3.1.2 Fartøy med seitråltillatelse

Fartøy med seitråltillatelse med kvotefaktor 1,00 var fra årets begynnelse regulert med en maksimalkvote på 500 tonn. Den 31. mars var det beregnet at seitrålerne hadde fisket opp sin gruppekvote og Fiskeridirektoratet stoppet følgelig dette fisket. Den 3. august ble seitrålernes fiske gjenåpnet.

Denne gruppen har per 22. oktober fisket omtrent 5 138 tonn sei.

3.1.3 Nordsjøtrålere

Fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse, og fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse fikk en gruppekvote på henholdsvis 4 789 og 1 430 tonn i inneværende år. I begynnelsen av 2015 kunne fartøy med pelagisk tråltillatelse, nordsjøtråltillatelse og fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse med kvotefaktor 1 maksimalt fiske og lande inntil 400 tonn. Andre fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse kan maksimalt fiske og lande inntil 200 tonn.

Den 13. april økte Fiskeridirektoratet maksimalkvoten for fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse med kvotefaktor 1 til 600 tonn. For andre fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse økte maksimalkvoten i det samme fisket til 300 tonn. Den 20. juli ble maksimalkvoten for fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse økt til 700 tonn, for så å bli økt ytterligere til 800 tonn den 19. august. For fartøy med kvotefaktor 0,5 ble den nye maksimalkvoten da 400 tonn.

Maksimalkvoten for fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse ble første gang økt til 600 tonn den 7. juli, for så å bli økt til 800 tonn den 13. august. Den 23. september ble det funnet grunnlag for å oppheve maksimalkvoten for fartøy med pelagisk trål- eller nordsjøtråltillatelse.

Til sammen har disse tre fartøygruppene per 7. oktober 2014 fisket 6 548 tonn av gruppekvotene på til sammen 6 119 tonn, hvorav fartøy med avgrenset nordsjøtrål har fisket i overkant av 3 332 tonn og fartøy med pelagisk trål- eller nordsjøtråltillatelse har fisket 3 216 tonn. Gruppekvotene er dermed overfisket med totalt 429 tonn. Bifangst er ikke inkludert i denne beregningen.

Som nevnt ovenfor er 100 tonn av gruppekvoten til fartøy med pelagisk tråltillatelse og nordsjøtråltillatelse avsatt til å dekke bifangst av sei som går til oppmaling i industrifisket.

3.2 FARTØY SOM FISKER ETTER SEI MED KONVENSJONELLE REDSKAP

Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap ble fra årets start regulert med en maksimalkvote på 600 tonn. Den 20. februar ble det funnet grunnlag for å øke maksimalkvoten til 800 tonn.

Gruppen har per 22. oktober fisket i underkant av 4 400 tonn av kvoten på 8 000 tonn. Konvensjonelle havfiskefartøy og andre fartøy som fisker med konvensjonelle redskap har fisket ca. 2 200 tonn hver.

3.3 FARTØY SOM FISKER ETTER SEI MED NOT

Fartøy som fisker etter sei med not er regulert med en gruppekvote på 5 500 tonn. Per

22. oktober er det fisket 4 184 tonn, det vil si at det gjenstår 1 316 tonn av gruppekvoten. Dette kvantumet er i overkant av 2 000 tonn høyere enn det som var fisket på samme tidspunkt i 2014.

4 BESTANDSSITUASJONEN

ICES gir samlet råd for fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak (ICES statistikkområde IIIa og IV) og havområdene vest av 4°V (ICES statistikkområde VI). Det er fortsatt en negativ utvikling i seibestanden, og gytebiomassen er fortsatt under føre-var-nivået. Rekrutteringen har vært under langtidsgjennomsnittet siden 2006, og nedadgående de siste årene.

Figur 1: Oversikt over landing, rekruttering, fiskedødelighet og gytebiomasse.

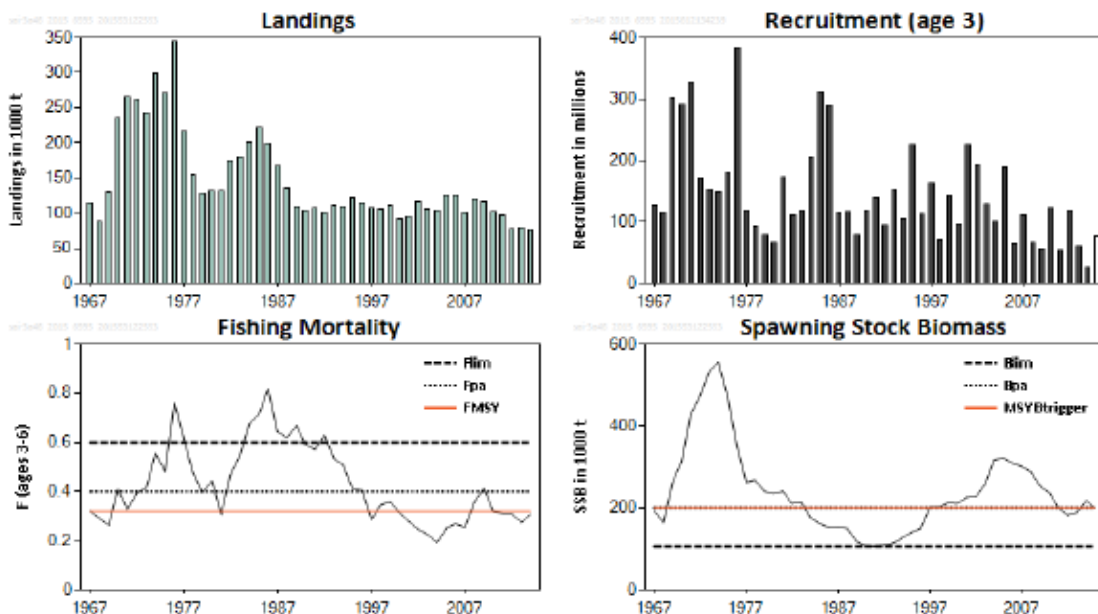

Figure 6.3.351 Saithe in Subareas IV and VI and Division IIIa. Summary of stock assessment (weights in thousand tonnes). Top right: SSB and F for the time-series used in the assessment.

Kilde: ICES-råd, juni 2015

Norge og EU har siden 2002 vært enige om en forvaltningsplan for sei i Nordsjøen og Skagerrak. Hensikten med forvaltningsplanen er å sikre et bærekraftig fiske og høyt utbytte av bestanden. I 2012 evaluerte ICES forvaltningsplanen og vurderte den til å være i henhold til før-var-prinsippet på kort sikt (< 4 år). EU og Norge ble på bakgrunn av denne anbefalingen i februar 2013 enige om ikke å endre forvaltningsplanen.

Av den gjeldende forvaltningsplanen fremgår det at kvoten ikke skal endres med mer enn 15 % fra år til år med mindre det anses nødvendig å redusere kvoten ytterligere på grunn av bestandssituasjonen.

Ved en eventuell omlegging av kvotefastsettelsen basert på en maksimering av langtidsutbytte (MSY) anbefaler ICES en fangst på 70 508 tonn i 2016. Dette inkluderer også estimert utkast fra EU-flåten basert på gjennomsnittsutkast i årene 2012-2014 (8,6 %). I rådet legges det til

grunn at den norske flåten ikke har utkast. Til sammenligning anbefaler ICES at det maksimalt kan *landes* 64 450 tonn under en forutsetning om å maksimere langtidsutbyttet.

Kvoteanbefalingen i henhold til forvaltningsplanen er *fangst* på maksimalt 75 049 tonn i 2015. Totalt kvantum *landet* i 2015 skal i henhold til ICES være 68 601 tonn. Dette tilsvarer en nedgang på 5,8 %.

5 FORSLAG TIL REGULERING AV FISKET ETTER SEI I NORDSJØEN OG SKAGERRAK I 2016

De bilaterale forhandlingene mellom Norge og EU for 2016 er ennå ikke påbegynt. Forslag til regulering av fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak i 2016 er derfor basert på en anbefalt TAC på 68 601 tonn i ICES statistikkområde IIIa, IV og VI.

Dersom Norge og EU blir enige om TAC på dette nivået vil det gi en TAC i Nordsjøen og Skagerrak på 62 153 tonn, hvorav Norge har en andel på 52 % som gir en norsk kvote på 32 320 tonn i 2016. Fiskeridirektoratet legger til grunn at avsetning til tredjeland og kvotebytte vil ligge på samme nivå som inneværende år. Videre legges det til grunn at det også for 2016 avsettes 11 tonn til forskning.

Fiskeridirektoratet vil i det videre beregne gruppekvote med utgangspunkt i en norsk kvote på 31 729 tonn.

Dette vil gi en nedgang i den norske kvoten fra 2015 til 2016 på 2 003 tonn.

5.1 NOTFISKET

Fiskeridirektøren foreslår at gruppekvote til not for 2016 fastsettes til 5 500 tonn. Dette er i tråd med tidligere fastsatt gruppekvote.

Fiskeridirektøren foreslår videre at fartøy som har adgang til å fiske sei med not også kan fiske seinotkvoten med konvensjonelle redskaper.

5.2 FISKET MED KONVENSJONELLE REDSKAPER

Fiskeridirektøren foreslår at gruppekvote for fisket etter sei med konvensjonelle redskaper også i 2016 settes til 8 000 tonn.

For å sikre et kvantum for kystfisket, foreslår Fiskeridirektøren at fisket for konvensjonelle havfiskefartøy kan stoppes når det gjenstår 1 400 tonn av gruppekvote.

Fiskeridirektøren vil foreslå at fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper reguleres med en generell maksimumkvote på 600 tonn.

5.3 TRÅLFISKET

Fiskeridirektøren foreslår at den resterende del av den norske seikvoten i Nordsjøen og Skagerrak, det vil si 18 229 tonn, tildeles fartøy som fisker etter sei med trål.

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av fordelingen av trålnernes gruppekvote, gitt ved tabell 4 nedenfor.

Tabell 4: Fordeling av gruppekvoten til fartøy som fisker etter sei med trål i 2016

Gruppe	Andel (%)	Gruppekvote (tonn)
Gruppekvote trål		18 229
Nordsjøtrålere fast andel		5 000
Til fordeling		13 229
Herav:		
Torsketrålere	73,0	9 657
Seitrålere	19,0	2 514
Nordsjøtrålere	8,0	1 058
Sum nordsjøtrålere		6 058

5.3.1 Torsketrålere

Nedgangen i den norske kvoten fra 2015 til 2016 tilsier isolert sett at maksimumkvotene fra årets begynnelse burde reduseres. Sammenlignet med 2015 er torsketrålernes gruppekvote redusert med 13 %.

Overreguleringen ved årets begynnelse var på ca. 86 % beregnet ut ifra antall kvotefaktorer i torsketrålgruppen. Til sammenligning var overreguleringen i 2014 på 60 %. Det er mange forhold som er med på å avgjøre torsketrålernes fiske etter sei i Nordsjøen og Skagerrak. Ved årets start settes maksimumkvotene med det formål at gruppekvotene skal fiskes opp. Slik det har vært i de foregående årene har det imidlertid blitt klart utover i sesongen at noen av gruppene ikke klarer å fiske opp sine gruppekvoter. Maksimumkvotene for blant annet torsketrålerne har derfor blitt økt med det formål at den norske totalkvoten skal fiskes opp. Dette fører til at en ofte kan komme i en situasjon hvor maksimumkvotene må justeres utover året.

Dersom en velger å ha en tilsvarende overregulering som i inneværende år bør maksimumkvotene settes til 435 tonn, noe som vil gi en overregulering på 86,5 %. Ut ifra årets fiske, hvor torsketrålernes fiske ble stoppet på et tidlig tidspunkt, er det imidlertid grunnlag for å redusere overreguleringen noe. En maksimumkvote på 400 tonn medfører for eksempel en overregulering på 71,5 %.

Fiskeridirektøren foreslår at torsketrålerne reguleres med følgende maksimalkvoter i 2016:

Tabell 5: Maksimalkvoter for torsketrålere i 2016

Gruppe	Kvotefaktor	Maksimalkvote
Fabrikktrålere	1,4	560
Andre torsketrålere	1,0	400

5.3.2 Seitrålere

Dersom Norge og EU blir enige om en kvote i tråd med ICES' anbefaling, samt at kvotebyttene ligger på samme nivå i 2016 som i 2015, vil seitrålerne få en gruppekvote på 2 514 tonn i Nordsjøen og Skagerrak i 2016.

Erfaringer fra tidligere års fiske tilsier at seitrålerne bør reguleres med maksimalkvoter. Kvotenyttelsen for denne fartøygruppen varierer fra år til år. Per dags dato er gruppekvoten overfisket med 2 244 tonn.

Ut ifra årets erfaring og nedgangen i kvoten fra 2015 til 2016 anbefales det at maksimalkvoten for seitrålere i 2016 reduseres sammenlignet med 2015.

Fiskeridirektøren foreslår at maksimalkvoten for fartøy med seitråltillatelse med kvotefaktor 1,0 settes til 400 tonn.

Denne maksimalkvoten vil utgjøre en overregulering av gruppekvoten på ca. 119 %. Dette er en nedgang på 18 prosentpoeng sammenlignet med 2015.

5.3.3 Nordsjøtrålere

Nordsjøtrålere er en samlebetegnelse for tre ulike grupper av trålere som alle har sitt viktigste fiskeområde i Nordsjøen og delvis i Skagerrak. Denne gruppen omfatter fartøy med nordsjøtråltillatelse, pelagisk tråltillatelse og avgrenset nordsjøtråltillatelse. Regneeksemplet basert på ICES' rådgivning vil gi en gruppekvote til nordsjøtrålerne på 6 058 tonn i 2016.

5.3.3.1 Avsetning til bifangst av sei til oppmaling i industritrålfisket

I fiskerier med kvotefleksibilitet har Fiskeridirektoratet i den senere tid avregnet estimert bifangst på neste års kvote. I fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak er Norge og EU enige om en kvotefleksibilitet på 10 %. Med bakgrunn i dette vil estimert bifangst i 2016 avregnes kvoten i 2017. Det fastsettes dermed ikke en egen avsetning til bifangst i 2016.

I en rekke fiskerier er det nødvendig å avkorte total- eller gruppekvoter basert på estimater på grunn av stor usikkerhet i fangstregistreringen ved mottak av fisk til industriformål. Fiskeridirektoratet har over tid prøvd å løse dette problemet gjennom prøvetaking ved landing. Det har imidlertid ikke lyktes å etablere et troverdig faktum i form av estimat av de kvanta bifangst som går uregistrert til oppmaling med denne tilnærmingen.

Plikten til å registrere fangst korrekt hviler på fisker og mottager. Det er i strid med kravene i forskrift 6.mai 2014 om landings- og sluttседdel («landingsforskriften») når fisker og mottaker ikke foretar artssortering og dermed unnlater å føre sluttседdel på lovpålagt måte. Det er også en kompliserende faktor at norske landanlegg gjennomgående ikke oppfyller kravene til vekt og veiesystemer som forutsatt i «landingsforskriften». Det er også utfordrende at kontrollgjennomføring ofte vanskeliggjøres som følge av HMS problemstillinger i det fysiske arbeidsmiljøet på bedriftene.

På grunnlag av det som er beskrevet og de erfaringer som er gjort over år er Fiskeridirektoratet kommet til at også denne delen av næringen i større grad må forventes å selv løse de oppgaver lovgiver har pålagt dem. Det erkjennes at dette vil innebære en omstillingsprosess som ikke er innen rekkevidde for 2016 reguleringene. Fiskeridirektoratet vil imidlertid så snart som mulig komme tilbake med informasjon til næringen med en beskrivelse av de krav og forventninger som følger av «landingsforskriften».

Dette innebærer at avregning av kvantum medgått bifangst etter 2016-sesongen vil bli gjennomført etter beste skjønn og med moderate kvanta, tilsvarende de foregående år.

Fiskeridirektøren foreslår at medgått bifangst fra fartøy med pelagisk trål- eller nordsjøtråltillatelse i 2016 avregnes gruppekvoten i 2017.

5.3.3.2 Fordeling av kvoter på fartøynivå

Fra og med 2011 ble det innført en fordeling av gruppekvoten som ga 77 % til fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse, mens fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse fikk 23 %.

Denne fordelingen fartøy med nordsjøtråltillatelse eller pelagisk tråltillatelse, kvoter på henholdsvis 4 665 tonn til fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse og 1 393 tonn til fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse. Fordelingen fremgår nedenfor.

Tabell 6: Fordeling av gruppekvoten for nordsjøtrålere i 2016

Gruppe	Andel (%)	Gruppekvote (tonn)
Nordsjøtrål		6 058
Pelagisk- og nordsjøtrål før avsetning til bifangst	77 %	4 665
Pelagisk- og nordsjøtrål etter avsetning til bifangst		4 665
Avgrenset nordsjøtrål	23 %	1 393

5.3.3.2.1 Fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse

Erfaringer fra tidligere år viser at disse fartøygruppene ikke tar gruppekvoten sin, det er stort sett bifangst av sei i industritrålfiske som er sortert ut og levert til konsum. Enkelte fartøy har imidlertid lagt om til et direktefiske etter sei. Maksimalkvoten for 2015 ble satt til 400 tonn, og ble økt flere ganger i løpet av året og etter hvert opphevet. Til tross for nedgangen i gruppekvoten fra 2015 til 2016 tilsier den lave utnyttelsen av gruppekvoten at maksimalkvotene for 2016 kan holdes på samme nivå som i 2015.

Fiskeridirektøren foreslår å gi fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse en maksimalkvote på 400 tonn.

Fiskeridirektøren vil legge til rette for at gruppekvoten blir oppfisket.

5.3.3.2.2 Fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse

Fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse får ut ifra beregningene i tabell 6, 1 393 tonn i gruppekvote i 2016. Dette er en nedgang på 37 tonn fra 2015.

I denne gruppen har det vært få fartøy som har levert relativt store fangster, og overreguleringen har derfor vært høy. Hittil i år har 10 fartøy i denne gruppen fisket mer enn 100 tonn sei. På samme tidspunkt i 2014 var det til sammenligning 5 fartøy som hadde fisket mer enn 100 tonn.

Gruppekvoten for fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse i 2015 ble oppfisket i midten av mai. Maksimalkvoten hadde da imidlertid blitt økt med 50 % i april. Ut ifra fisketakten hittil i år bør maksimalkvoten for 2016 settes på samme nivå som ved årets start.

Fiskeridirektøren foreslår å gi de fartøy som har fisket mer enn 325 tonn sei i ett av årene 2006, 2007 eller 2008 en maksimalkvote på 400 tonn. Andre fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse gis en maksimalkvote på 200 tonn.